

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Μαρούσι, 14-12-2021

Αρ.Πρωτ. 163217/Φ1 ΕΞ
89568 εισ.

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ταχ. Δ/ση : Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη : 151 80 ΜΑΡΟΥΣΙ
Ιστοσελίδα : www.minedu.gov.gr
Email : tke@minedu.gov.gr
Τηλέφωνο : 210-344 3265
ΣΙ

ΠΡΟΣ : Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

ΚΟΙΝ. : Βουλευτή κ.
- Γεώργιο Καρασμάνη
(Δια της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ : «Απάντηση στην Αναφορά
με αριθμ. πρωτ. 3454/21-7-2021»

Απαντώντας στην Αναφορά με αριθμ. πρωτ. 3454/21-7-2021, κάνουμε γνωστά τα ακόλουθα:

Η «Αξιολόγηση του έργου στελεχών, εκπαιδευτικών και λοιπού ειδικού προσωπικού της δημόσιας πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης», όπως περιλαμβάνεται στο Μέρος Γ' του ν. 4823/2021 (Α'136), αποσκοπεί στη βελτίωση της ατομικής απόδοσης των εκπαιδευτικών και της ποιότητας της δημόσιας εκπαίδευσης, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες του εκάστοτε προσφερόμενου εκπαιδευτικού, παιδαγωγικού και υποστηρικτικού έργου (άρθρ. 54). Ως εκ τούτου, αφενός μεν ο χαρακτήρας της δεν είναι τιμωρητικός αλλά βελτιωτικός, κάτι που επιτυγχάνεται με την επιμόρφωση και υποστήριξη του εκπαιδευτικού, και αφετέρου δεν επιδιώκει τον αποχαρακτηρισμό της Παιδείας από Δημόσιο Αγαθό.

Οι αιτιάσεις για περιστολή της αυτονομίας του εκπαιδευτικού και της ευελιξίας της εκπαιδευτικής διαδικασίας δεν τεκμηριώνονται επιστημονικά ούτε συνάγονται από τις ρυθμίσεις του ανωτέρω νόμου. Το σύστημα αξιολόγησης εκπαιδευτικών δεν περιορίζει τον πλουραλισμό, αντιθέτως τον αναδεικνύει μέσω των προβλεπόμενων διαδικασιών, καθώς δεν «εφαρμόζονται τα ίδια μέτρα και τα ίδια σταθμά σε όλα τα σχολεία», όπως υποστηρίζεται στο σχετικό υπόμνημα. Συγκεκριμένα, οι διαδικασίες και τα κριτήρια αξιολόγησης λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαιτερότητες των σχολείων καθώς, για παράδειγμα, οι διδακτικές πρακτικές αξιολογούνται με βάση την ανταπόκριση της διδασκαλίας στις ανάγκες και τις συνθήκες λειτουργίας της τάξης. Οι διαδικασίες που προηγούνται επίσης της παρατήρησης της διδασκαλίας καθώς και αυτές που έπονται έχουν, μεταξύ άλλων, ακριβώς αυτόν τον στόχο, δηλαδή να καθοριστεί το πλαίσιο της διδασκαλίας (συνθήκες, περιβάλλον, χαρακτηριστικά μαθητών/-τριών κ.λπ.).

Περαιτέρω, βασικός άξονας της υλοποίησης της αξιολογικής διαδικασίας είναι η εξασφάλιση της εγκυρότητας και της αξιοπιστίας της αξιολόγησης και η αποφυγή

σύνδεσής της με προσωπικές ή επαγγελματικές σχέσεις και συνθήκες, λαμβάνοντας πρόβλεψη για:

α) Τον αριθμό αξιολογητών

Το έργο των εκπαιδευτικών όλων των σχολικών μονάδων αξιολογείται περιοδικά από τους Συμβούλους Εκπαίδευσης (Επιστημονικής ή Παιδαγωγικής Ευθύνης) και τον Διευθυντή της σχολικής μονάδας (άρθρ. 66).

β) Τα πεδία και κριτήρια αξιολόγησης

Το έργο των εκπαιδευτικών αξιολογείται τεκμηριωμένα με βάση συγκεκριμένα και προκαθορισμένα επιστημονικά κριτήρια τόσο για το διδακτικό και παιδαγωγικό έργο όσο και για την υπηρεσιακή συνέπεια και επάρκεια (άρθρ. 67-71).

γ) Τον πλουραλισμό μεθόδων αξιολόγησης

Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αξιολόγησης του έργου των εκπαιδευτικών λαμβάνονται υπόψη:

- οι συζητήσεις προετοιμασίας της παρατήρησης διδασκαλιών του εκπαιδευτικού
- η παρατήρηση διδασκαλιών από τους αξιολογητές
- η έκθεση αυτοαξιολόγησης
- ο ηλεκτρονικός φάκελος του αξιολογούμενου
- οι συζητήσεις και ο αναστοχασμός μετά την παρατήρηση
- τα τεκμήρια που έχει συγκεντρώσει ο αξιολογητής

Ο ρόλος του αξιολογητή είναι υποστηρικτικός και ανατροφοδοτικός, μειώνοντας το άγχος της παρατήρησης, ενώ επισημαίνεται ότι οι μαθητικές επιδόσεις δεν αποτελούν μέθοδο ούτε κριτήριο αξιολόγησης.

δ) Τις ενστάσεις

Ο αξιολογούμενος έχει δικαίωμα να ασκήσει ένσταση κατά των εκθέσεων αξιολόγησης ενώπιον Ειδικής Επιτροπής Αξιολόγησης (άρθρ. 79).

ε) Τη μεταξιολόγηση του συστήματος αξιολόγησης

Το νέο σύστημα αξιολόγησης προβλέπει και εμπεριέχει μηχανισμό και διαδικασίες μεταξιολόγησης για την παρακολούθηση και τον έλεγχο της λειτουργίας του με σκοπό τη διαρκή βελτίωση των διαδικασιών και τη διασφάλιση της αξιοπιστίας του συστήματος αξιολόγησης, την αντικειμενική και αμερόληπτη εφαρμογή των κριτηρίων στις επιμέρους διαδικασίες, την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των σχετικών κρίσεων και μετρήσεων, καθώς και την ανατροφοδότηση και ενημέρωση όλων των συμμετεχόντων, σε όλα τα επίπεδα διοίκησης και ηγεσίας (άρθρ. 82).

Επισημαίνεται ότι η αξιολόγηση του έργου του εκπαιδευτικού αποσκοπεί στη βελτίωση. Στην περίπτωση που το έργο ενός μόνιμου εκπαιδευτικού αξιολογηθεί ως «μη ικανοποιητικό», ο συγκεκριμένος εκπαιδευτικός παρακολουθεί υποχρεωτικό επιμορφωτικό πρόγραμμα, το οποίο εκπονείται από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.). Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού λαμβάνεται υπόψη στις διαδικασίες επιλογής για θέσεις στελεχών εκπαίδευσης (άρθρ. 78).

Αναφορικά με την υποχρεωτικότητα της αξιολόγησης και τη δημιουργία κουλτούρας αξιολόγησης, στο άρθρο 56 του ανωτέρω νόμου αναφέρεται ότι: «Η συμμετοχή σε οποιαδήποτε διαδικασία αξιολόγησης του έργου των στελεχών της εκπαίδευσης, των εκπαιδευτικών και των μελών του Ε.Ε.Π. και του Ε.Β.Π., καθώς και συνολικά του έργου των σχολικών μονάδων και λοιπών εκπαιδευτικών και συναφών υποστηρικτικών δομών, όπως και η διευκόλυνση και προώθηση της διαδικασίας αυτής μέχρι την επιτυχή ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις σχετικές διατάξεις, από τη θέση του αξιολογητή, του αξιολογούμενου και εν γένει του συμπράττοντος καθιονδδήποτε τρόπο σε αυτήν, είναι υποχρεωτική και συνιστά υπηρεσιακό καθήκον μείζονος σημασίας, λόγω των επιδιωκόμενων με αυτήν σκοπών, για τα στελέχη της εκπαίδευσης, τους εκπαιδευτικούς, καθώς και τα μέλη του Ε.Ε.Π. και του Ε.Β.Π.».

Ο ισχυρισμός σχετικά με τον ατομικό έλεγχο των εκπαιδευτικών βάσει του βαθμού στον οποίο «υλοποιούν τις επιδιώξεις και σταθεροποιούν τις αξίες της εκάστοτε καθεστηκυίας τάξης» ή στον οποίο «εφαρμόζουν τις ιδέες και τις αντιλήψεις κάθε πολιτικού φορέα που βρίσκεται στην εξουσία» δεν επιβεβαιώνεται από τον σκοπό, τα κριτήρια και την εν γένει προβλεπόμενη αξιολογική διαδικασία. Στα κριτήρια της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών και στελεχών εκπαίδευσης δεν υπάρχει καμία απολύτως αναφορά στα παραπάνω στοιχεία, παρά μόνο σε επιστημονικά αποδεκτές παιδαγωγικές και διδακτικές αρχές, σε αρχές επαγγελματικής συνέπειας, καθώς και σε ευρύτερες αρχές όπως η συνεργασία και η συμμετοχικότητα.

Τα αποτελέσματα ερευνητικών μελετών αναφορικά με την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών είθισται να ερμηνεύονται με βάση το συγκεκριμένο εκπαιδευτικό συγκείμενο (εκπαιδευτικό σύστημα, σχολικό κλίμα, ηγεσία, διαμόρφωση επαγγελματικής ταυτότητας κ.ά). Ωστόσο, πληθώρα ερευνητικών μελετών παρουσιάζουν τις θετικές επιδράσεις της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών, οι οποίες συνοψίζονται:

- στις ευκαιρίες επαγγελματικής ανάπτυξης και βελτιωτικών παρεμβάσεων
- στην αίσθηση ενδυνάμωσης του εκπαιδευτικού ρόλου και της αυτοαξιολόγησης
- στη βελτίωση της απόδοσης του εκπαιδευτικού ύστερα από ανατροφοδότηση
- στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διδακτικής πράξης
- στις ευκαιρίες για συζήτηση, συνεργασία και αλληλεπίδραση με συναδέλφους, για κριτική σκέψη και αναστοχασμό
- στην αίσθηση της ικανοποίησης και ολοκλήρωσης του εκπαιδευτικού, όταν η αξιολόγηση αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι των καθημερινών εκπαιδευτικών διεργασιών και μέρος της σχολικής κουλτούρας
- στην αίσθηση του εκπαιδευτικού πως αποτελεί μέλος ενός επαγγελματικού κλάδου, ο οποίος λογοδοτεί.

Από τα παραπάνω συνάγεται ότι οι διαδικασίες αξιολόγησης όχι μόνο δεν οδηγούν σε «λειτουργικό αναλφαβητισμό», αλλά αντίθετα μπορούν να οδηγήσουν σε εξαιρετικά μαθησιακά αποτελέσματα.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Ι.Ε.Π.
3. Τ.Κ.Ε.